GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 10.

W Niedziele Dnia 2. Lutego 1800.

Z Krakowa d. 2. Lutego.

Przyłączamy tu przesłane nam od Anonima następuiące pismo:

Do Redaktora Gazety Polskiey Krakowskiey.

Mości Panie! Chwalebny WPana zamiar: bydź użytecznym powszechności, przez ogłoszenie peryodyczne publicznych przygod, iest mi powodem, że ten wyiątek z gazety zagraniczney na Polską mowę przełożony, przyłączam, którego w WPana gazecie nieznalazłem. Zapewnie przysługa i go ma cel szanowny oświecenia tych obywatelow, którzy zagranicznych wiadomości w cudzoziemskim ięzyku czytać nie mogą; w moim mniemaniu nic nadto pięknieyszego. Dziwno mi nawet: iż przy takiey wielości oświeconych, a nauką bawiących się ludzi, nieodbierasz WPan często podobney przysługi; wszakże iest to żywiołem tkliwego serca starać się bydź użytecznym współziomkom swoim. Jeżeli WPan umieścisz w następuiącey gazecie moie tłomaczenie, pociągnie mię to do dalszey przysługi.

Wzgląd Moralny i polityczny na Francyą.

Wielkie i niezaprzeczone prawdy, które są zasadą dobrego rządu, zdawać się może w czasach teraźnieyszych, iż dla tego światu przez filozofią obiawione zostały: aby nam mocniey dały uczuć okropność naysroższey tyrannii, która kiedy narod ludzki uciemiężyć mogła, a maiąc nam przyświecać, iako lampa Alexandryyska w pośrzod burzliwego morza mniemań politycznych, na to nam tylko przydaie się: iż nasze rozbicie się i tonią iaśniey i oczewiściey postrzegamy. Wynalazek prochu palnego i odkrycie igły magnesowey, nie więcey narodowi ludzkiemu zaszkodziły. Głosząc prawa człowieka, własność iego, wolność i życie pogwałcono; Francya, owe szczęśliwe siedlisko światła, nauk, i grzeczności, została zamieszkana przez dzikie bestye, lub ofiary ich zaiadłości. W imieniu praw człowieka, urodzayny ów kray, przechowywał nieszczęśliwych, którym pożywienia niedostawało; a połowa mieszkańcow iego więziła drugą i zabiiała. Takie były owoce tych prawi-

deł przedświecznych, z których wyłuszczenia świetnieyszych wcale skutkow oczekiwano.

Z tym wszystkim iakiezkolwiek z nich na nas nieszczęścia wypłynęły, nikogo ieszcze świeża ich pamięć tak nie odurzyła, aby nie przyznał: iż się znayduią stałe i nieodmienne prawdy, podług których każdy narod rządzony bydź powinien. Miecz przywłaszczyciela nie ma więcey powagi i wziętości w oczach rozumu, iak guillotyna jakobinow. Lecz zdawać się może: iż piętnuiąc te prawdy na tablicach, wymazano ie z głębi duszy i serca, gdzie ie samo przyrodzenie zapisało; zdaie się: że ie serce puściło w zapomnienie iak tylko dowcip zaczął ie opisywać, i przestały bydź uczuciem, zacząwszy bydź teoryą, czyli ciekawym dochodzeniem; bo ie iuż nie za dzieło natury, ale za wynalazek filozofii poczytywano; iuż w nich nieznaydowano wyrazu, czyli określenia stosunków wzaiemnych między ludźmi, ale tylko dowcipne przystosowania subtelney metafizyki; wierzono nawet: iż mogły bydź z błędami połączone, co iest właściwe ludziom, gdy natura czyli cecha od Twórcy nadana iest nie zawodna. Niepewność układow myśl tę upoważniła: było we Francyi tyleż deklaracyy praw człowieka, ile konstytucyy, ieżeli nie w istocie, to w kształcie powierzchownym odmiana zachodziła; każda strona do swego ie naciągała celu, a filozof szukał prożney chwały, aby ie swoim sposobem okrasił i wyłuszczył. Deklaracya pierwsza w po roku była zgorszeniem dla tey, która we dwa roki poźniey okazała się, a potym mieysca dla następuiącey ustąpiła. I tak odmieniaiąc te prawa człowieka i konstytucye, w dziesięć lat rewolucyi zgodzić się nie mogą Francuzi iaki kształt dadź prawidłom, których się obrońcami i apostołami ogłosili.

Ten, który pod opieką prawa narodu swoiego mogąc żyć spokoynie i szczęśliwie zaczął pierwszy układać systema polityczne, rzucił na świat iabłko niezgody, utworzył nieiako hydrę, krwawych kłotni i zwaśnień, którey odrastaiące głowy czekaią dzielności silnego Herkulesa, aby ie wszystkie razem uciął. Nieszczęśliwy ten narod, w którym niespokoyne i letkomyślne duchy szukaią w dowcipach swoich pierwiastkow społeczności stawiaią przed oczy człowieka polerownego, dziwaczny obraz samotnego życia, i ustawnie kładą na mieysce umow społeczności, imaginowane natury prawa. Dosyć to było: że obywatel Genewski zawrocił kobietom głowy miłosnemi romansami, pomieszał on nadto mozgi męszczyznom przez układy polityczne. Chwali Sokratesa Cycero, iż z nieba na ziemię sprowadził filozofią, gdy iego poprzednicy pomiędzy gwiazdami błąkali się. Ja sądzę: że Sokrates źle się przysłużył narodowi ludzkiemu. Niechay Sofistowie urządzaią niebo podług swoiey fantazyi, dozwalam im ścigać myślą po uszenia niebieskich świateł; niechay wedlug prawideł swoich stanowią miesiąca panowanie; niechay mieysce oznaczaią dla ziemi na Swiecie, tam, gdzie się im podoba, ale dla pokoiu narodow na niey mieszkaiących, niechay się do rządu ich nie mieszaią. Szczęściem to iest wielkim, iż takowe systemata i kalkulacye odmienić nie potrafią niewzruszonego porządku czasu w porach swoich; albowiem gdyby machina świata podług dziwactw filozofow urządzona była, iużby dawno wszystko na świecie zo-

stało przewrocone; planety niewątpliwie spiknęłyby się na detronizacyą słońca, a świat byłby w powszechnym zamieszaniu. Z drugiey strony nieszczęśliwie, moralna powierzchnosc od sta blisko lat na prozne ich spekulacye wystawiona, i zdaie się: iż odmianę iey zupełną poprzysięgli. Nowość z samey siebie zawsze iest rozsądnym ludziom podeyrzana, ponieważ użyteczność iey niepewnym tylko rozumowaniem może bydź poparta. Co za śmiałość zamieszać szczęście licznego narodu od wypadku loteryi, i czynić doświadczenie metafizyczne względem losu trzydziestu milionow ludzi? Aż do 18 *Brumaire*, gadano Francuzom o prawidłach; był to wyraz kabalistyczny, silnie i z energią wymawiany; lecz ci, którzy go ustawnie w ustach mieli, okazywali przez swoie szaleństwa i zbrodnie: iż się niemi nie rządzili. Bo czyliż się znaydzie iedno, acz ustawnie powtarzane, nigdy nie roztrząsane, któreby mogło wytrzymać surowy examen rozumu, któreby się doświadczeniu nie sprzeciwiało, a rozważane dobrze nie zasadzało się na próżnym dwoy rozumieniu, i nędzney subtelności! Wyrazow samych nie rozumiemy nie mogąc ich stale określać; staią się one dla wszystkich innych zagadką, tych wyiąwszy, ktorzy ich na dopięcie intryg używaią, i sami tylko wiedzieć mogą co znaczą.

Moralność ma swoie prawidła na sumieniu i przekonaniu zasadzone; a polityka, nic innego nie iest, tylko przystosowanie teyże moralności, do rządu ludzi w społeczności żyiących. Ale nie te to moralne prawdy, znane we wszystkich czasach, i przyięte od wszystkich ludzi wystawiano nam iako zasady związku cywilnego, i źrzodło powszechney szczęśliwości, i owszem dawne te prawdy do *klassy przesądow* odłożone zostały. Nowe prawidła, są to mniemane wynalaski i odkrycia wieku naszego; są to mądre kombinacye: z ktorych wypływa zgoda wolności, i potrzebney powagi do utrzymania porządku, i exekucyi praw. W takowym nowym układzie, obyczaie, poczciwość, Religia za nic się poczytuią. Sądzą ci prawodawcy: iż można bez nich obeyść się, gdy są liczne woyska, ogromne flotty, handel rozszerzony, rękodzieła kwitnące, i mnogość pieniędzy. Ale niewątpliwa rzecz: że występki, namiętności niezgoda, i fakcye, okazałe te sposoby bez skutku zostawią. Z pośrzod tak pompatycznego, mocy i bogactw okazania, nędza tylko i nieszczęście narodu wypłynie. Prawda ta doświadczeniem tylu wiekow iest zatwierdzona. Cycero zostawił nam w dziełach swoich ułomek; komedyi Cecyliusz dawnego łacińskiego wierszopisa, w którym iedna z osób rozmawiaiących mowi do drugiey. " Jakżeście tak prędko dokazać mogli, iż wasza rzplta tak kwitnąca, tak nagle upadła?,, na co druga odpowiedziała,, Stanęli na czele rządu ludzie młodzi, głowy zagorzałey, nowe tylko układy upornie stanowiący, i zawołani krasomowcy, którym rozsądku powszechnego nie dostawało." Z tego wszystkiego iawnie okazuie się: iż we wszystkich czasach, ci którzy wszystko odmieniać radzi, którzy w gminie przez wymowę przodkować pragną, partyzanci i burzyciele, do wywrocenia dobrego rządu raczey, niż do ustanowienia rzeczypospolitey sposobnieysi zawsze byli (*Courier universel.*)

)x(

Z Wiednia d. 25. Stycznia.

Arcy Xżę Palatyn Węgierski nie mogąc dla zalewu drog przez nagłe rozpuszczenie wyiechać w przeznaczonym dniu 21 t. m. do Offen, znaydował się z małżonką swoią, w towarzystwie W. Xcia Toskańskiego i iego żony, młodszych Arcy Xżąt, Arcy Xcia Ferdynanda i iego żony, tudzież Xcia Alberta Cieszyńskiego, na wspaniałem balu u hrabiego Trautmannsdorf.

J. C. K. M. Raczył zezwolić na postanowienie 8 konsyliarza przy gubernium zachodniey Galicyi, i stopień ten udzielić Franciszkowi de Kofflern, tudzież koncepistę Antoniego Józefa Freydorfer na gubernionalnego sekretarza, a na koncepistę cyrkułowego protokulistę Schmidt podwyższyć; zawakowane zaś mieysce kreiskapitana w cyrkule Biały, przez przeniesienie kreiskapitana de Kreuzberg do Czech, Raczył gubernionalnemu sekretarzowi kawalerowi de Mohrenbach udzielić, i na zamianę urzędu między Jozefowskim kreiskapitanem Franciszkiem Xawerem Runtschaer de Kumberg i konsyliarzem Józefem Aloizem de Pflichtentreu nayłaskawiey zezwolić, tak iż pierwszy przeniesie się na konsyliarza do Krakowa, a drugi na kreiskapitana do Józefowa.

Donay zrzucił w nocy z d. 22 na 23 część lodu zerwał dwie łyzwy, a trzecią uszkodził, reszta lodu stoi ieszcze mocno. Dla przechodu postylionow i ludzi piechotnych naprawiono łodzi. Od gubernium niższey Austryi i magistratu miasta poczynione zostały wszelkie potrzebne środki od zalewu wody, w przypadku gdyby Donay ze wszystkim lod zrzucił.

D. 13 t. m. umarł w Jellenau, w Szląsku na graniey Czeskiey, Piotr Biron Xżę Inflantski, Kurlandyi, Semigalii i Saganu, baron Szląski i Pan w Nachod w Czechach, kawaler orderow S. Jędrzeia, czarnego i czerwonego orłow, S. Alexandra Newskiego i S. Stanisława. Rodził się d. 15 lutego 1722 liczył zatym 78 lat. W roku 1795 ustąpił Xstwa Kurlandyi Rossyi, zakupił potym Xżstwo Sagan w Pruskim Szląsku i państwo Nachod w Czechach. W roku 1779 d. 6 listopada ożenił się potrzeci raz z hrabiną Rzeszy de Medem Anną Karoliną Dorotą, corką hrabiego Rzeszy Jana Fryderyka de Medem, z ta spłodził 4 corki Wilkelminę teraźnieyszą dziedziczkę Xstwa Sagan, Pawłownę, Joannę i Dorotę. Zostawił po sobie pamięć wspaniałego dobroczyńcy ubostwa, tudzież przyiaciela ludzkości, ktokolwiek iego pomocy wezwał. Z dobroczynności iego korzystała Praga, rownie iak Karlsbad i Teplitz.

Z Freyburgu d. 6. Stycznia.

Z powstania w Massie w Brysgowi iest iuż 6 batalionow urządzonych, które na przemiany nad Renem służbę czynią. Pierwszy batalion gdy postąpił ku Altbreisach natrafił zaraz na Francuzow, którzy właśnie zabierali się do sypania nowych bateryy; attakowal ich natychmiast i mężnie odparł, poczym zaczęte przez nich roboty zburzone zostały. W tym czynie okazali nasi obrońcy nieprzyiacielowi, co zdoła Niemiecka narodowa massa, kiedy tylko iest zgodna i ożywiona miłoscią oyczyzny; dowiedli, że oni wspolnie z swemi zbroynemi braćmi, niedozwolą się samowolnie Francuzom dręczyć; dali oraz mieszkańcom Niemiec nowy przykład, iak łatwo iest Niemcowi ochronić swą chatę i trzodę, od zniszczenia byle tylko zechciał. Uzbro-

ienie ludu w Brysgowii iest bardzo dogodnie i dobrze urządzone, ieden batalion stoi tylko zawsze w polu, i po nieiakim czasie iest przez inny zluzowany, przez co gospodarstwo domowe nie będzie zaniedbane, a iednak wszystkie bataliony będą w broni wyćwiczone. Jeżeli się okaże aktualne niebespieństwo, wyruszą wszystkie w zagrożone mieysce do regularnego boiu. Gdyby nad całem Renem taka linia iak w Brysgowii wyciągniona była, niedoznałyby Niemcy tak częstych napadow.

Z Frankfortu d. 11. Stycznia.

Jeżeli można z poruszenia woysk Francuzkich sądzić, zdaie się być planem jenerała Moreau ściągnąć armią Francuzką na przyszłą kampanią między Breysach i Moguncyą, ażeby ile możności w 3 punktach przy Altbreysach, Kel i Kassel uskutecznił powszechne za Ren przeyście, dla wtargnienia w śrzodek Niemiec. Z iedney strony ciągnie wielka część Helweckiey armii nad Ren, z drugiey spieszy 12 batalionow piechoty i wiele korpusow iazdy z będącey armii na żołdzie Batawskim ku Moguncyi. Załogi z Bredy, Herzogenbusch i Bergopzom dążą w to samo mieysce przez Belgickie departamenta, Bon, Andernach i Koblentz. Dla zasłony lewego skrzydła armii Renu, czynią rożne przygotowania na niższym Renie. Minister woienny Berthier wyznaczył inspektora, który z wielu officyerami indzenierow i artyleryi uda się niezwłocznie do twierdz Luxemburga, Mastrychtu i Venlo, dla obeyrzenia magazynow, poczynienia tam potrzebnych poprąw i rozprzestrzenienia fortyfikacyy. Wyszedł także rozkaz żeby do nich przesłano, 25,000 centnarow siana wprowadzono, a o innych rozporządzeniach w tey mierze niewiemy. — Francuzkie woyska, które na niższym Renie zimowe kwatery zaięty, ciągną spieszno ku Mogucyi. — Przez rozszerzenie fortyfikacyy uczyniona mieszczanom Ulmu w gruntach szkoda, nie wynosi iak 104,000 ryń. (nie 1 mill. 4000 ryń. iak publiczne pisma rozgłosiły) i rozumieią, że ta szkoda przez dokładny rozmiar i otaxowanie ieszcze się o trzecią część zmnieyszy. — Przy Höchst, Konigstein, &c. zgromadzaią się Austryacy w znaczney ilości. Moguncka głowna kwatera była na zaiutrz w Offenbach spodziewana, z resztą milicya kraiowa iest w ustawiczney czynności utrzymywana.

Z Paryża d. 10. Stycznia.

Na zasłe zażalenia do konsulow o wtargnieniu Francuzkich żołnierzy do Pruskiego miasta Huisen (na prawem brzegu Renu na granicy Hollenderskiey leżącego) nakazali konsulowie, żeby kommendant 26 dywizyi dochodził iak nayściśley tego przestąpienia, officyera lub ktokolwiek wydał takowy rozkaz, zaraz kazał aresztować i do sądu woyskowego oddał. — Gdy miasto Wetzlar od d. 22 ventose 5 roku doznaie na oświadczenie ministra Pruskiego zupełney neutralności, rozkazali także konsulowie pod d. 18 grudnia, żeby wniyście Francuzkich woysk d. 3 grudnia do tego miasta iak nayściśley dochodzone było.

Z okazyi przyięcia konstytucyi odebrał Buonaparte wiele powinszowań. Municypalnona administracya w Mirambeau napisała do niego następuiący lakoniczny list: " Do Obywatela Buonapartego, bywszego jenerała. Obywatelu Buonaparte! Imię Twoie było z nową konstytucyą połączone; została ona tu iednomyślnie przyięta. Pozdrawiamy Cię z uszanowaniem

iako pierwszego konsula Rzeplitey. „— Pod d. 26 wydał jenerał Championnet z głowney kwatery Nicei względem nowey konstytucyi odezwę do Włoskiey armii, w ktorey bardzo wychwala konstytucyą, przywodząc, iż ona przywroci wewnątrz i zewnątrz pokoy. — Pod d. 4 t. m. wydał pierwszy konsul Buonaparte następuiącą odezwę do zachodniey armii: " Żołnierze! Rząd przedsięwziął śrzodki oświecić uwiedzionych mieszkańcow zachodnich departamentow; nim ie atoli przedsięwziął wysłuchał ich pierwey i zaradził ich użaleniom, ponieważ sprawiedliwe były. Massa dobrych mieszkańcow złożyła broń; nie zostali się tylko rabusie, emigranci i płatni od Anglii Francuzi. Maszeruycie przeciw nim. Armia składa się przeszło z 60 tysięcy walecznych ludzi. W krotce muszę się dowiedzieć, że iuż szefowie buntownikow nie żyią. Jenerałowie muszą dadź przykład czynności. Chwała nabywa się tylko natężeniem. Możnasz iey nabydź zakładaiąc w wielkich miastach głowną kwaterę, lub stoiąc w wygodnych koszarach? Żołnierze! iakiegokolwiek iesteście stopnia, wdzięczność narodowa oczekuie was; lecz dla stania iey się godnym, potrzeba iść z natarczywością wbrew pory roku, lodow, śniegu i nocnych mrozow. Musicie waszych nieprzyiacioł o świcie napadać, &c. Zrobicie krótką, lecz dokładną kampanią. Bądźcie nie ubłaganemi dla rabusiow, ale zachowaycie surową karność.

Podpisano *Buonaparte.*

Woyna przeciw szuanom ma bydź z naywiększym natężeniem prowadzona. Buonaparte chce ią zakończyć nim tam teysi roialiści potrafią zewnątrz otrzymać posiłki. — Lubo żadne urzędowe pismo (mowi ieden dziennik) nie doniosło ieszcze o formalnym przyięciu konstytucyi, iest to przyięcie dostatecznie iuż ozgłoszone przez głos publiczny. — Pogłoska iakoby szef szuanow Stepeaux broń złożył, niepotwierdza się. — Municypalni administratorowie z Pontewy wyrazili w liście swoim pod d. 27 grudnia między innym co następuie: " Z zadziwieniem wyczytaliśmy w liście jenerała Hedouville pod d. 12 grudnia z Angers, " iż wszystko, co tylko o wylądowaniu Anglikow rozpuszczono, albo iest przesadzone, albo całkiem zmyślone. „ Z tym wszystkim wylądowanie to nastąpiło bez wszelkiego oporu, szuanie dostali od Anglikow broni, haubice &c. Pisaliśmy do ministra woiennego, iż wkrótce nadeydzie ten czas, że departamenta nasze potrzeba będzie na szuanach zdobywać, są oni bowiem panami brzegow departamentu Morbihan. „ — Granville iest od nich opasane i część gwardyi czynney przeszła do nich. Odezwa konsulow do mieszkańcow zachodnich departamentów została od szuanow podartą. — Niespokoyni ludzie dzielą teraz (mowią tuteysze pisma) narod na dwie fakcye, cywilną i woyskową, i podchlebiaią sobie, iż rząd nie potrafi pierwszey przezwyciężyć. — Do pokoiu na stałem lądzie nie masz nadziei. Woyna iest pewna. — Jenerał Sherlock został przedwczorem aresztowany i do opactwa zaprowadzony, iak mówią za wykroczenie przeciw policyi woyskowey. — Admirał Bruix wyiechał do Brest. Ma dowodzić dywizyą od 12 liniowych okrętow, a Latouche Treville podobno obeymie kommendę nad połączoną flotą. Pięć liniowych okrętow iest na 6 miesięcy w żywność opatrzonych.

" Czy połączona flotta (mowi Przyiaciel Ustaw) popłynie do wschodnich Indyy, dla attakowania osad Angielskich, czy wyląduie do Irlandyi, lub uda się na śrzodziemne morze, dla wsparcia Malty i zawiezienia posiłkow do Egiptu, tego nie wiemy i nie powinniśmy wiedzieć. „ Admirał Mazaredo znayduie się ciagle w Paryżu. — Wielu armatorow posłali do Buonapartego prożby względem korsarstwa, w których mowią, iż oczekuią wsparcia od tak wielkiego męża iak on iest, ktory swe szlachetne myśli rozciągnie bez wątpienia na wszystkie administracyi części. — Ob. Magelan, bywszy wice konsul w Alexandryi, iest podkommissarzem handlowych związkow w Elblągu mianowany. Ob. Coquebert Montbret, bywszy konsul w Hamburgu i Dublinie, został kommissarzem handlowych związkow w Amsterdamie mianowany, na mieysce przeniesionego do Kadyx ob. Fouskouberte. Wiele innych kommissarzy zostali także w rożnych mieyscach postanowionemi. — Teraz zatrudniaią się tu postanowieniem banku, na którego administratorow przeznaczaią Perregaux, Mallet, Peres i Perrier. — Sieyes otrzyma na mieyscu maiętności Crosne inną, która mu się bardziey podoba. — Żeby bydź umieszczonym w gwardyi konsulow, potrzeba 3 lata służyć i otrzymać rany w obronie oyczyzny. — Radca stanu Benezech zatrudnia się nowem podziałem Rzpltey. Słychać iż maią bydź prefektury postanowione i administracya departamentow skrocona. — Ciało prawodawcze przyięło wczoray większością 203 głosow przeciw 23 zaprzeczany w trybunacie plan rządu iak maią bydź ustawy stanowione. — Trybunat przyiął proiekt, że dochody, które miały bydź co rocznie Rzpltey wypłacane, będą sprzedane. Maią one bydź w 6 miesiącach 15 razy tyle, iak donoszą, zapłacone, tak iż cały dochod będzie umorzony. — Jeden Paryzki dziennik mowi: "Krawcy są teraz w ustawicznym poruszeniu; przykrawsią axamit aż do przytępienia nożycz. Są to prawdziwe gody dla krawcow; proszą im się, kłaniaią iak gdyby konsulami byli. Kapelusznicy wystawiaią trzech rogate kapelusze z wielkiemi zagięciami; mowią, że ieszcze nigdy nie widzieli tak grubych i małych głow. Extremy stykaią się! puder z pomadą są znowu w modzie, rownie iak mankietki. Robiący pomady i perukarze cieszą się, i brudnemu Maratowi daią szczutki. Lecz gdy prawodawcy pokażą się w tych pięknych i szytych sukniach w kompaniach, iakże my się ubodzy obok nich wydamy? Są to rotnice, które znowu modę czerwonych korkow wzniecą. — Jednak nie dość iest mieć piękną suknię, potrzeba przytym bydź czystym; członki konstytucyynych władz nie będą przeto mogły bydź nieczystemi; lecz iakże się niektórzy z nich wydadzą? " Wszystko to zdaie się bydź skutkiem każdey nowey rewolucyi: extrema okrucieństwa i łagodności tak się z sobą ścierały, iak teraz mody stroiow. Paryzkie nawet dzienniki, które się chcą rządowi przypodobać, oddychaią teraz duchem powszechney ludzkości i słodkich obyczaiow. Starorzymski Brutus, który dawniey był od ostrzyżonych mężow rewolucyi ubostwiony i iak bożyszcze czczony, iest teraz mordercą, oszustem i głupcem nazywany.

Z Neapolu d. 26 Grudnia.

W dniach tych przybyła tu z Messyny

feluka z depeszami do kawalera Micheroux ministra pełnomocnego Króla Jmć naszego łaskawego monarchy, przez które Król Jmć uwiadomia o bliskim przybyciu do portu naszego z Korfu 2800 Rossyanow, którzy do tey stolicy są przeznaczeni. Pogłoska jakoby woyska Rossyyskie tu znayduiące się do Malty wypłynąć miały zupełnie ucichła. Podług ostatniey wiadomości z Malty margrabia Nizza kieruiący blokadą tey wyspy odprawił niedawno z jenerałem Vaubois konferencyą, z którey pokazuie się, że jenerał Francuzki ma przedsięwzięcie bronić tey wyspy do naywiększey ostateczności. Mieszkańcy wyspy znacznie oziębli w swoich usiłowaniach przeciw Francuzom tak dla tego, że słabo wspieranemi byli, iako też z przyczyny doświadczanego niedostatku żywności. Zdaie się, iż w tym momencie zatrudniaią się wzbudzeniem w nich zapału tak przez danie im wsparcia iakoliteż przez przypuszczenie szturmu do Francuzow. Dowiaduiemy się nawet, że margrabia Nizza kazał wysypać bateryą, z którey miasto i port będzie mogł szturmować.

Z Genui d. 26. Grudnia.

Wielkie zimno i spadłe śniegi przymusiły Francuzow cofnąć wszystkie prawie posterunki z Appeninow, małe tam tylko zostawiwszy pikiety. Upewniaią nawet, że i Bochetta opuścili. Większa część woyska tego połączyła się z korpusem jenerała Miollis w kraiu Ligutyyskim. — Jenerał Francuzki, który tu kommenderuie nałożył nową rekwizycyą 8 tysięcy zwierzchnich sukni, 5 tysięcy sordutow i innych rzeczy do ubioru. Rząd nasz chcąc zadosyć uczynić tym żądaniom w smutnym znayduie się położeniu; wnoszono aby nałożyć osobiste taxy na wszystkie osoby, których dochody 1000 liwrow przenoszą; procz tego zaś kazano spisać powszechny inwentarz wszystkich ruchomych rzeczy bywszey szlachty, którzy opuściwszy oyczyznę utratą połowy swoiego maiątku ukaranemi zostali. Wyrok zaś inny stanowi, że dłużnicy ich, zaspokoienia siebie z rzeczy ruchomych żądać nie mogą, które iak się zdaie, na przedaż wystawione będą.

Z Bruxelli d. 9. Stycznia.

Wydano rozkazy na formowanie w naszych okolicach linii woyskowey, która od Nieuport aż do Antwerpii rozciągać się będzie. Srzodka tego dla tego nayszczegulniey chwycono się, aby przeszkodzić do wywozu zboża z dawnieyszey Flandryi Skaldą zachodnią do Anglii. W rzeczy samey dowiaduiemy się, że kilka statkow woiennych nieprzyiacielskich pokazało się około Sas de Gand i Axel, i powszechnie mniemaią, iż krążenia ich w tych okolicach iest zamiarem skupienie zboża i danie pomocy do iego wywiezienia. — Emigranci Francuzcy zatopieni przy Kale przed laty 4ma w liczbie 36 przybyli tu na wozach wyiąwszy P. Choiseuil, który iechał w powozie. P. Montmorency zostanie w zamku Ham aż do zupełnego swoiego wyzdrowienia. Emigranci ci, od brygady do brygady są odwożonemi aż do Wesel zkąd udadzą się do Hamburga. Obchodzenie się z sobą po dniu 18 Brumaire mocno chwalą. Bywszy dyrektor Barthelemy iadąc z Altony do Paryża wczoray przez Bruxellę przeieżdżał.

DODATEK
DO № 10.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 2. Lutego 1800.

Z Rzymu d. 28. Grudnia.

Chorzy Francuzcy, którzy w szpitalu S. Ducha pozostali byli, do zupełnego powrociwszy zdrowia w dniach tych udali się do Civittavechia, z kąd wczasie oznaczonym w kapitulacyi przez ienerała Garnier zawartey, do Francyi ambarkować się powinni. — Zgraia insurgentow maiąca na swoim czele człowieka przybieraiącego sobie imię *Fra Diavolo, wolny Diabeł* nay większych dopuszcza się zdrożności w Frosinone i iego okolicach, znaczny korpus woyska Neapolitańskiego pod rozkazami ienerała Bourcard ostatniey niedzieli ztąd ruszył i udał się naprzeciw buntownikom. — Z niecierpliwością oczekuiemy tu odpowiedzi od rządu Francuzkiego na zaniesioną do niego prozbę w celu pozyskania aby ciało Piusa VI. do Rzymu przewiezionym było. Oyciec S. na dni kilka przed swoią śmiercią na piśmie oświadczył życzenie swoie, iż pragnie aby ciało iego w małey kaplicy pod ołtarzem S. Piotra pochowane było z napisem takowym: „Ciało Piusa VI. Papieża. Módlcie się za niego.„

Z Liworna d. 27. Grudnia.

Dnia 10 b. m. przybyła do portu naszego korweta Neapolitańska Fortuna od 28 armat, prowadząca konwoy od 13 statkow bogato ładownych płynących z Palermo, gdzie schroniły się były w czasie wkroczenia Francuzow do Liworna. W podroży swoiey dnia 18 z rana napotkane były między wyspami Elbą i Pianosa od małego korsarza Francuzkiego, który ukrył się pomiędzy skałami wyspy Pianosa; korweta Neapolitańska usiłowała go doścignąć, lecz maytkowie Francuzcy przybili do lądu i bronili się z nay większą zaciętością tak zręczney broni iak i z armaty, z którey razy kilka kartaczami wystrzelili. Gdy noc nadeszła korweta Neapolitańska w dalszą swoią udała się podroż, wraz z konwoiem, który ią poprzedzał.

Z Strasburga d. 7. Stycznia.

Kuryer Janko przybyły tu z Konstantynopola w dalszą do Paryża udał się drogę. Mowią, iż rodem iest Francuz i że wiezie depesze ściągaiące się do pokoiu między Portą Ottomańską i rzeplitą Francuzką. — Proces bywszego reprezentanta Chambé i żony iego rozpoczął się wczoray na ratuszu. — Swiadkowie, których większa liczba iuż stanęła do dnia 11 odłozonemi zostali, poniewaz trybunał zatrudni się nayprzod czytaniem pism ściągaiących się do tego procesu. — W Szwaycaryi ciągle zatrudniaią się z wielkim zapałem wyrzu.

sami, które powszechnie czynią dyrektorom Labarge, Secretan i Oberlin iakoby chcieli odmienić ninieyszy skład rządu. Usteri powiedział niedawno na posiedzeniu rady, że ci trzech dyrektorowie, nayprzod udali się do rządu Francuzkiego żądaiąc od niego pomocy do swoiego zamiaru, lecz gdy im iey rząd Francuzki odmowił, udali się potym do iednego nieprzyiacielskiego mocarstwa.

Z Klein München, w Południowych Prussach, d. 12. Stycznia.

Dziś w niedzielę pokazały się tu trzy słońca. Prześliczny to był widok natury! O godzinie siodmey było niebo bardzo czyste, w pół do osmy pokazały się od wschodu trzy tęcze, z których środnia do w pół Nieba zasięgała i od wschodzącego słońca utworzona była; drugie dwie były o trzecią część mnieysze, pochodząc z drugich dwoch słońcow. Wszystkie trzy były przeźrzoczyste iak płomień, w iedney połowie iaśnieysze, w drugiey ciemnieysze a w gorze zakończone. Słowem był to wspaniały widok, ia nie mogłem od ich ziawienia się, aż do ich zniknienia, które aż do godziny 8 trwało, opuścić okna. Ziawienie to natury iest znakiem, że ieszcze będziemy mieli tęższe mrozy niżeśmy dotąd mieli.

DONIESIENIA.

Gdy d. 19 listopada r. b. do licytacyi, dobr Chwałowice z przyległościami Borkow w cyrkule Kieleckim leżących Pana Jozefa Gutowskiego dziedzicznych, na żądanie Pana Stanisława Bystrzanowskiego dekretowaney, nikt życzący sobie tych dobr nabydź nieznalazł się; zatym po wtorny do sprzedania onychże przez licytacyą termin na dzień 11 marca 1800 roku na godzinę 10 zrana wyznacza się, a to z tym warunkiem:

1*mo*. Że Pan Stanisław Bystrzanowski z szacunku dobr przez licytacyą wypadłego, w summie 34 4 4 zł. pol. wraz z prowizyą od 70,000 zł. pol. od d. 24 maia 1792 roku do d. 23 czerwca 1798 roku, odtąd zaś aż do dnia nastąpić maiącego zaliczenia tylko od summy 34,454 zł. pol. po 7 od sta, nie mniey z kondemnatą i kosztem prawnym, w gotowiznie zaraz po ukończoney licytacyi od kupuiącego życzy sobie bydź zaspokoionym.

2*do*. Wszyscy oraz wierzyciele hypoteką opatrzeni, którzy osobney cytacyi spodziewać się nie maią, edyktem niniejszym wzywaią się tak dalece, że gdyby w wyznaczonym terminie, to iest przed dniem 11 marca 1800 roku nie zgłosili się, tedy ani przeciwko nabywcy tych dobr, ani do dobr samych żadnego iuż więcey prawa mieć nie będą; lecz zadosyć uczynienia w należytościach swoich z szacunku przedaży albo z inney dłużnika swego maiętności poszukiwać będą musieli.

Wolno zaś iest życzącym sobie dobr rzeczonych nabycia, akt detaxacyi onychże w tuteyszey Ces. Krol. Sądow szlacheckich registraturze przeyrzyć sobie, lub przez kopią wziąć. W Krakowie d. 27 Listopada 1799 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Jan Morak.
Chrastiański.

Z Rady Ces. Krol. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.

Elsner.

Gdy niżey wyrażony z kompanii Daniela Fuchsa odłączył się, i obecnie dla siebie swoy kunszt prowadzi, tedy znayduie się zpowodowanym przezacną i przychylną publiczność z tym dokładem o tym uwiadomić, iż nietylko wiele gotowych Fortypianow

częścią Machoniowych Bronzem wykładanych, częścią zzwyczaynego dobrego i pięknego gatunku drzewa podług naynowszego gustu robionych tak dobrych iakich tylko zagranicą dostać można, u niegoż w naylepszym stanie i za naysłusznieyszą cenę na składzie leży, a leteż na żądanie podług podanych mu abrysow przezacnym Amatorom na nayprędsze i naydokładnieysze usługi, z każdego ukontentowaniem obowiezuie się.

Jan Piotr Kehl, Klawikortow i Fortypianow Kunszt-Mistrz.

Mieszka na Sławkowskiey ulicy, pod Nrem 401 na pierwszym piętrze.

C. K, sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Jackowi Skorupce, że Karol baron de Larysz u sądow tych, o ustąpienie dobr Czarnocina i zapłacenie summy 101,113 zł. pol. z prowizyą, żałobę na niego podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś Sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Jackowi Skorupce adwokata tuteyszego Billewicza, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym process ten stosownie do przepisu ustawy sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: żeby w czasie przyzwoitym sam stanął, albo iezeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktòre do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podłu opiewu C. K. praw, przypisać był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Kraufs.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 21 Grudnia 1799.
Elsner.

Gdy na dniu 7 Grudnia roku bieżącego, ktòry końcem obrania kuratora i deputacyi wierzycielow mafsy zadłużonej niegdy Jerzego Ożarowskiego był ustanowiony, dway tylko wierzyciele stanęli, ktòrzy przedłużenia terminu żądali; przeto nowy termin w celu obrania tak kuratora mafsy iako i deputacyi wierzycielow na dzień 19 Lutego 1800 roku o godzinie 9 zrana naznacza się. W Krakowie dnia 11 Grudnia 1799

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
J. Morak.

Z Rady C. K. Sądow Szla, Krakowskich Galicyi Zachod.
Elsner.

Ces. *Kr.* Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią Edyktem niniejszym Publiczności: że gdy na dniu do powtorney licytacyi wyznaczonym, to iest 9go grudnia roku bieżącego dobra Korzeń, Stawiczyn i Jasiona w cyrkule Radomskim prowincyi tuteyszey leżące, Pana Stanisława Greybera dziedziczne za cenę szacunkową w kwocie 128,839 zł. pol postanowioną sprzedane bydź nie mogły, nowa tychże dobr licytacya na dzień 15 lutego 1800 roku o godzinie 9 zrana naznacza się, z tym dodatkiem: iż dobra rzeczone wczasie tey odprawiac się maiącey licytacyi nawet niżey szacunku postanowionego sprzedane będą.

Warunki za zasadę kupna kontraktu służące będą stronom przy licytacyi kommunikowane. Wolno nakoniec iest życzącym sobie akt detaxacyi dobr maiących bydź sprzedanych w tuteyszey registraturze przeyźrzyć. W Krakowie dnia 14 Grudnia 1799 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Chrastiański.

Z Rady C. *K.* Sądow Szlacheckich *Krakow.* Galicyi Zachod.
Elsner.

Z Mocy rezolucyi Prześwietnego Magistratu Miasta Kazimierza w dniu 8 miesiąca stycznia roku bieżącego do Nru. 1 zapadłey. Licytacya publiczna sprzedaży domu częścią murowanego, częścią drewnianego z przyległościami iego w mieście Kazimierzu ulicy Krakowskiey pod Nrem. 45 stoiącego po niegdy Grzegorzu Dębowskim mieszczaninie Kazimierskim pozostałego się. Dnia 12, 20 i 28 miesiąca lutego roku bieżącego 1800 w ratuszu miasta Kazimierza o godzinie 9 ranney odprawiać się będzie. Życzący sobie takowego domu przez licytacyą nabydź, maią się w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym znaydować. Zaś o cenie i kondycyach teyże licytacyi w domu w kancellaryi Magistratualney miasta tego każdego czasu dowiedzieć się mogą. Dan w Kazimierzu d. 14 miesiąca Stycznia 1800 roku.

Maciey Mączeński.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panom Wincentemu Szaniawskiemu i Antoniemu Grabińskiemu: że Pan Jan Synoradzki u sądow tych, o zapłacenie summy 200 czer. zł. z prowizyą, żałobę na nich podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie obżałowani zostaią, lub czy w cale w C. K. państwach, dziedzicznych znaydują się, onymże Wincentemu Szaniawskiemu i Antoniemu Grabinskiemu adwokata tuteyszego Walentego Osławskiego, z ich szkodą i ich kosztem, zastępcą postanowiły, z którym procefs ten stosownie do przepisu ustawy sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto edyktem niniejszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest przed upłynieniem 90 dni sami stanęli, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzą; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samiby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać winni byli.

Jozef: de Nikorowicz.
Joz. de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey. W Krakowie d. 25. Listopada 1799.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Generoso Clementino Abratowicz, Medio præsentis edicti hisce insinuatur, quod nimirum Domina Marianna Margaretha de Rakowskie Gorska, ejusque filius, Generosus Joannes Florianus binominis Gorski ad Forum hocce adversus, eum in causa tanquam Concinatum in Caa. puncto Solut summæ 53 653 F. p. 24 gr. c. s. e. Libellum porrexerint Judiciique opem, quo ad id justitia exigit, imploraverint. Cum autem Forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Cæs Reg. hæreditariis Terris absentiam ipsi hic loci degentem advocatum Grsum Chylinski ipsius periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, eumquo etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis Terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse eum in finem admonetur ut intra 90 dies aut ipse compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet Juris sui adminicula tempestive transmittat vel denique alium quempiam Maudatarium constituat Foroque huic denominet & pro ordine proscripto ea Juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficatia esse judicaverit utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibimet ipsi imputandas habebit Ita enim sanciunt præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Ig. Pietruski.
Brzozowski.
Furtscher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 22 9bris 1799.

Gangel.